

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Diyet

Koca Ali, mescide girince her vakitkinden fazla kalabalık gördü. Daima üç kandil yakılırken bu akşam Ramazan gibi bütün kandiller yanmıştı. Daha namaz safları dizilmemişti. Kapının yanına çöktü. Yanında alçak sesle konuşanların sözlerine istemeye istemeye kulak kabarttı. Konya'dan iki garip derviş geldiğini, yatsı namazına kadar Mesnevî okuyacaklarını duydu.

Akşam namazı kılınıp bittikten sonra cemaatin bir kısmı çıktı.

Koca Ali yerinden oynamadı. Zaten biraz başı ağrıyordu. "Mesnevî dinler, açılım!" dedi. Büyük bir huzur içinde, iki garip dervişin ruhu ürperten nağmeleriyle coştı. Her âşık gibi onun kalbinde de nihayetsiz bir coşku, bir heyecan, bir coşma isteği vardı. En küçük bir vesileyle coşardı. Manasını anlamadığı bu lisanın kutsal ahengi onun sakın kanını sular altında saklı derin bir girdap gibi kaynattı. Her tarafı edepsiz bir sarsıntı ile titriyor, sökülmez bir hıçkırık boğazına tıklır gibi oluyordu. Yatsı namazını kıldıktan sonra, mescitten çıkınca, doğru dükkânına giremedi. Yürüdü. Uykusu yoktu. Ilık, yıldızlı bir yaz gecesi idi. Samanyolu, sarı altın tozundan sonsuz bir bulut gibi göğün bir tarafından öbür tarafına uzanıyordu. Yürüdü, yürüdü. Şehirden mandıralara giden yolun geçtiği tahta köprüde durdu. Kenara dayandı. Geniş derenin dibine akseden yıldızlar, nurdan çakıl taşları gibi parlıyor, şırıldıyordu. Kenarlardaki karanlık top söğütlerde bülbüller ötüyordu. Daldı, gitti. Saatlerce kımıldamadı, Dinlediği nağmelerin, ruhunda kalan ahenklerini işitiyor, tıpkı mescitte gibi kendinden geçiyordu, Ansızın arkasından bir ses:

— Kimdir o? diye bağırdı.

Ömer Seyfettin

1. Metnin anafikir ve yedek fikirlerini meydana getiriniz. **2 puncte**
2. Verilen metin hangi edebî türüne aittir? Açıklayınız. **2 puncte**
3. Döneme bağlı kullanılan kelimeker özel bir edebî atmosfer yaratır. Özellikleri belirtiniz. **2 puncte**
4. Metne dayalı hikâyenin iki özelliğini belirtiniz. **2 puncte**
5. Metne dayalı Türk edebiyatında hikâyenin öneminden bahsediniz. **2 puncte**
6. Verdiğiniz cevaplara bağlı, dönem - yazı ilişkiden bahsederek, 900-1500 kelimelik bir kompozisyon yazınız. Kompozisyon içerisinde, geleneksel motif, fikir, üslup, delil, ve yazı tekniklerini meydana getiriniz. **20 puncte**

Not! Doğru verdiğiniz cevaplara **ikişer puncte** verilir. Kompozisyon düzenlemesine **10 puncte** verilir (geleneksel motif, fikir, üslup, delil ve yazı teknikleri doğru sıralanmasına). Kompozisyon yazmasına **10 puncte** verilir (plân ve mantıkça fikir düzenine, mantıklı analiz ve delil getirmesine, edebî dil kullanmasına, doğru noktalınlmasına, kelime sayısı şartlarına uymasına).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Tiyatroları

Namık Kemal bir yazısında edebiyat neveleri içinde en ziyade tiyatroyu sevdiğini söyler ve tiyatroyu her şeyden evvel faydalı bir eğlence olarak târif eder. Orada evvelâ insan ruhunun tahlilini, sonra hayatın bir benzerini görürüz. Bu ilk makalelerin dikkat edilecek bir noktası da tiyatrodan bahsederken onu sahne üzerinde seyredilebilen her şeyi oyunla karıştırmasıdır.

Bu eğlence fikrine rağmen Nâmık Kemal'in tiyatrosu bir dâva tiyatrosudur. O bu eserlerde vatanperverlik, İslâm ittihadı, insan hakları gibi inandığı belli başlı şeylerle cemiyetimizin kalkınması için lüzümlü gördüğü fikirlerini veya geleneklere karşı tenkitlerini tek bir nutkun bir kaç ağıza taksimi denebilecek tarzda söyler.

Prof. Ahmet Hamdi Tanpınar

1. Metne göre temel konu hangisidir? **3 puan**
2. "Tiyatroyu her şeyden evvel faydalı bir eğlence olarak târif eder.." sözü ile asıl anlatılmak istenen nedir? **3 puan**
3. "Orada evvelâ insan ruhunun tahlilini, sonra hayatın bir benzerini görürüz." cümlesini 30- 50 kelimelik bir yazıda açıklayınız. **3 puan**
4. Tanzimat devir edebiyatın aykırı niteliklerini geliştirerek özelsel görüşünüzü belirleyiniz. **3 puan**
5. "Bu eğlence fikrine rağmen Nâmık Kemal'in tiyatrosu bir dâva tiyatrosudur." sözünü açıklayınız. **3 puan**
6. Metinde kullanılan nokta işaretinin görevini açıklayınız. **3 puan**
7. "Hayat , sahne ve oyun" sözcüklerini deyim olarak birer cümlede kullanınız. **3 puan**
8. "Gördüğü" sözcüğündeki ses olayını açıklayınız. **3 puan**
9. "Denebilecek" kelimesini yapısı bakımından inceleyiniz. **3 puan**
10. "Faydalı, ilk ve sonra" sözcüklerinin karşıt anlamlılarıyla cümle kurunuz. **3 puan**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

3.2. Recunoașterea modurilor de expunere dintr-un text epic și liric

- activități de diferențiere între o operă epică și o operă lirică

- identificarea modurilor de expunere într-un text epic și a procedeelelor de expresivitate artistică dintr-un text liric

Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura maternă turcă, clasele a V-a – a VIII-a aprobată prin ordin al ministrului nr. 3393/28.02.2017

Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ve öğretimin özelliklerini meydana getiren yukarıdaki tabloda geçen kazandırılacak becerilere göre şu hususlara dikkat edilecektir:

1. Eğitim-öğretim yöntemlerinden ikisini kullanarak öğrencilere beceri kazandırmadaki rolünü açıklayınız. **12 puan**
2. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde iki şekilden yararlanarak, bunların etkinliklerin organizasyonundaki gerekliliğini belirtiniz. **8 puan**
3. Öğretici (didaktik) etkinliklerin düzenlenmesinde eğitim materyallerinin etkisini iki farklı örnekle açıklayınız. **8 puan**
4. Eğitim-öğretim sürecinde eğitim ortamının önemini belirtiniz. **2 puan**